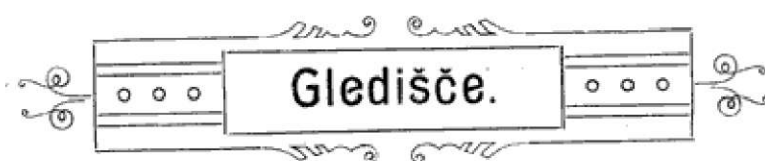

Nova ruska umetniško-literarna revija. Kljub temu, da se ruska moderna umetnost tako krasno razvija, se težko vzdrže revije, ki bi bile posvečene izključno samo čisti umetnosti. Izhajalo je „Zolotoje runo“ celo v dveh jezikih, v ruskem in francoskem, a je prenehalo izhajati vsled brezbriznosti občinstva in nerazumevanja, na katero je povsod naletelo; in ista usoda je zadela pozneje „Mir iskustva“; uničile so ga kritike malih ljudi. A sedaj je začel izhajati nov list „Apollon“; izšla je že tretja številka. „Apollon“ je združil okoli sebe najboljše sedanje ruske umetnike in literate, med njegovimi ilustratorji so zastopani tudi Konstantin Somov, Vrubelj, Bjelkin, Golovin, Dobužinski, med literati Anenski, Vrangelj, Dimov. Opremljen je tako krasno, da prav nič ne zaostaja za podobnimi revijami, ki jih izdajajo Nemci, Angleži in Francozi, a tudi Čehi, ki imajo svoje izvrstno urejevane in ilustrovane „Dilo“.

Voj. Molè.

Slovensko gledišče. A. Drama. Za Etb. Kristanovo socialno dramo takoj zopet nova izvirna zgodovinska drama „Erazem Predjamski“, ki so jo uprizorili na Štefanji večer. Avtor ji je mladi temperamentni pisatelj Vit. Feodor Jelenc, ki se je ta večer prvič predstavil našemu gledališkemu občinstvu. S hrupnim ploskanjem so ga po tretjem dejanju prizvali na oder, z bučno pohvalo so mu čestitali, a vendar moramo reči, da igra ni uspela. Je pač smel poskus, začeti kar s petdejsko dramo, dasi zgodovinska snov, ki si jo je izbral za dramatisacijo, ni nevhvaležna. Saj se naslanja na domačo zgodovino, in kako baš ljudski motivi, prstonarodni prizori vlečejo, o tem bi vedeli povedati drugi naši dramatik. Samo koncesij je treba dati splošnemu okusu, kompromis je treba skleniti med resno snovjo in zadovoljivostjo po efektnih hlepeče publike: paše hočejo za oko in uho. Če to štoriš, si prodril — „vsi bomo tvojo čast nazglas trobili“. A Jelenc je ponosno prezrl to dejstvo; hotel je stvariti resno umetniško delo, a za vse to mu tvorne sile še niso razvite. Toda početki kažejo, da tiči v njem latentna dramatska nadarjenost. Glavna hiba v drami je pač ta, da ji manjka nekaj bistvenega: vodilnega motiva ni v njej, ali vsaj jasno se ne da zasledovati. Junak v drami je Erazem, mladi predjamski vitez, zaročenec Baumkircherjeve hčere Magde, kranjski srednjeveški plemič v pozi in kostumu. Avtor mu je nadél toliko vrlin, da je vsekakor preveč idealiziran; moško čuvstvovanje se topi v sladkobnosti, maščevalnost njegova se bliža širokoustnosti, samozavestna odločnost mu solzi v temnih slutnjah smrti. Zato pa je tudi zgradba v celoti nekako ohlapna, majava, kakor bi se hotela vsak hip podreti. A nekateri prizori so vrlo skrbno izdelani. Avtor se je dobro zamislil v zgodovinsko tradicijo o Predjamskem gradu, obsevanem od rdečega solnca viteške romantike, in je s srečno roko izbral tiste prizore, ki bi utegnili biti učinkoviti. Vendar se je oprezno izogibal banalnosti, ki mu jih je v obilici nudilo zgodovinsko poročilo o Erazmu. To moramo priznati avtorju, da ima umetniški takt, in če ostane pri resnem zanosu, ki ga je pokazal v svojem prvem delu, mu utegne drugo prejši uspeli. Mlad je še, to bodi njegova prednost, ne pa nedostatek! Zato sem tudi uverjen, da mu je odkrita, ne vseskozi laskava beseda ljubša nego hinavska pohvala. Naj si misli kakor nekdanj